

# Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

## Hadis Dersi: Zekât ve Sadaka Hakkında

*Es-selamu aleykum ve RahmetuLlahi ve Berekatuhu.  
Eužu bi-Llahi mine ş-şeytani r-racim. BismiLlahi r-Raḥmāni r-Raḥīm.  
Ve s-salatu ve s-selamu ‘ala Rasulina Muhammed’in Seyyidi l-evveline vel ahirin.  
Meded yā ResūlaLlah, meded yā Sādāti ‘Ashābi ResūliLlah, meded yā Meşāyihinā,  
Destur Mevlāna Şeyh Abdullah el-Fa’iz ed-Dağistāni, Şeyh Muhammed Nazım el-  
Hakkani. Meded.*

- 1- **Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam**  
Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

اتقيا أبا الوليد لاتأتي يوم القيامة ببيعير تحمله على رقبتك له رغاء أو بقرة لها خوار  
أو شاة لها نواح

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Allah’tan kork Ey Ebu l-Velid. Zekat malına hıyanet edip de kıyamet gününde böğüren deveyi veya böğüleyen ineği veya meyleyen koyunu boynuna taşıyarak huzura çıkma,”** diyor. Yani onlar vermeyen, zekat vermeyen inek yahut şeyleri onlar boynunda böyle bağırarak hayvanlar boynunda insan gelir. Onun için, onları, dünyada onu ver diyor Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem.

- 2- **Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam**  
Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

أَرْضُوا مَصَدِّقِكُمْ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Zekat memurlarına razı edin.”** Zekat memuru, zekat toplayan insan onun da ücreti o şeyden çıkıyor, zekattan çıkıyor. Onu razı edin diyor Peygamber salla Allahu Aleyhi ve Sellem. Onun hakkını verin, diyor.

- 3- **Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam**  
Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

إِنَّ رِجَالًا يَتَخَوَّضُونَ فِي مَالِ اللَّهِ بِغَيْرِ حَقٍّ، فَلَهُمُ النَّارُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

# Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Bazı adamlar hakları olmadığı halde Allah’ın ﷻ, Müslüman’ın iyilikleri doğrultusunda kullanması için tahsis ettiği malında tasarruf ederler. İşte onlar için kıyamet gününde ateş vardır.”** Yani hakkı olmayan. Zekat verdikten sonra, O zekatı başka kendine harcayan yahut başka olmayan yerlere harcayan insan o emanet olduğu için kıyamet günü o cehenneme layık olurlar o insanları.

#### 4- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

إن الله تعالى لم يرَ ضَ بِحُكْمِ نَبِيِّ وَلَا غَيْرِهِ فِي الصَّدَقَاتِ حَتَّى حَكَمَ هُوَ فِيهَا، فَجَزَّأَهَا  
ثَمَانِيَةَ أَجْزَاءٍ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Zekat taksimi hususunda Yüce Allah Azze ve Celle ne peygamberlerin, ne de başkalarının vereceği hükmüne razı olmadı. Ve onunla ilgili hükmü Kendisi verip, onu sekiz sınıfa ayırdı.”** Yani zekatın sırf altın, gümüşleri değil de, ekindir, hayvandır filan onları 8 bölüme vermiş Allah Azze ve Celle. Kendi bu şeyi farz etmiş zekatı. Peygamber ya da başkası değil. Cenab-ı Allah Azze ve Celle’nin hükmüdür bu. O Ehkamu l-Hakimin, O’nun hükmüne, adaletine birşey olmaz.

#### 5- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallā Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

الْخَازِنُ الْمُسْلِمُ الْأَمِينُ الَّذِي يُعْطَى مَا أَمْرَهُ كَامِلًا مَوْقَرًا طَيِّبًا بِهِ نَفْسُهُ، فَيَدْفَعُهُ إِلَى  
الَّذِي أَمْرُهُ بِهِ: أَحَدُ الْمُتَصَدِّقِينَ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Müslüman eminsen hazinedardır.”** Yani bu emanet alan insan emin, hazinedir, o hazineyi bekleyen. **“Verilmesi emredilen sadakayı, gönül hoşluğu ile emredildiği kişiye eksiksiz ve tam olarak verilmesi halinde sevap olarak sadaka veren kişi gibidir.”** Yani bu sadaka malı alıp da o emanet olarak başkasına verilecek yere verilip de gönül hoşluğuyla. Şimdi bazıları o bu kadar parayı nasıl vereceği içinde bir şey olur. O olmadan veren insan o sadaka zekatı veren adam kadar da ecir sevabı kazanmış olur.

## Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

6- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*  
Peygamber Efendimiz şallá Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

إذا أنفقتِ المرأةُ من بيتِ زوجها غيرَ مُفسِدةٍ، كانَ لها أجرٌ ما أنفقتِ، ولزوجها  
أجرٌ ما اكتسبَ، ولخازنِهِ مثلُ ذلكَ، لا ينقصُ بعضُهُم أجرَ بعضٍ شيئاً

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Kadın kocasının evinden israf etmeksiz infak ederse, kendisine infak ettiği sevabı vardır.”** Yani kocasının evinden hayır, hasenat yapan kadın israf olmadan. Yani israf yapıp da adamı batırmadan veren ona sevabı vardır. **“Kocasının da malı kazanmasından dolayı sevap vardır.”** Kocasının da aynı şekilde, o da aynı sevap kazanıyor. **“Aynı zamanda malı koruyup, kollayan, kazan hazineye böyle bir sevap vardır.”** Zekat memuriyeti, sadakayı alıp da başkalarına veren insan da O sevabı da gene aynıdır. Onun için, Peygamber Efendimiz buyuruyor ki **“Bulunduğun birinin sevabı, diğerinin sevabı ile birşey eksiltilmez.”** Hepsi aynı şeydir. Ama birine verilirse ötekisinden eksilecek değil. Hepsi aynı sevaba kazanmış olur.

7- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*  
Peygamber Efendimiz şallá Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

إِنَّمَا أَنَا مُبَلِّغٌ وَاللَّهُ يَهْدِي، وَإِنَّمَا أَنَا قَاسِمٌ وَاللَّهُ يُعْطِي

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Şüphesiz ki ben bir tebliğ edeceğim, yani şey Allah’ın emirlerini tebliğ edeceğim, Hidayet veren ise Allah’tır,”** Peygamber Efendimiz onu tebliğ ediyor. Onun karşılığında hidayete nasip olan, Allāh ﷻ hidayeti kime nasip ederse Allah’tandır ﷻ. **“Ben yalnız taksim edeceğim,”** Kâsim dediği taksim edeceği. **“Hakiki veren ise Allah’tır ﷻ.”** Yani sen eline gelip de malından verdin mi, o da Peygamber Efendimiz SallAllahu Aleyhi ve Sellem’in dediği gibi, sen vasıtasın. Veren Allah’tır ﷻ, seni bir vasıta yapmış. Sen de o şeyden dolayı bir sevap kazanmışsın. Yani verdiğin vakit senin, Allāh ﷻ sana kısmet etmiş. Güzel bir şeyi sana sevaplarda olmuşsun.

8- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*  
Peygamber Efendimiz şallá Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

أنا أبو القاسمِ، اللهُ يُعْطِي، وأنا أقسمُ

# Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

Peygamber Efendimizin adı da Ebu'l Kasim yani künyesi şey olarak buyuruyor ki, **“Ben Ebu'l Kasim'im.”** Ebu'l Kasim yani taksim eden, **“Allāh ﷺ zekat malını ve gönümet verir, ben de aranızda taksim ederim”** diyor Peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem.

## 9- *Qala RasuluLlah salla Llāhu 'alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallá Llāhu 'aleyhi ve-sellem buyuruyor:

مَا أُوتِيَكُمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا أَمْنَعُكُمْوَهُ، إِنْ أَنَا إِلَّا خَازِنٌ أَضْعُ حَيْثُ أَمَرْتُ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Ben size birşey ne verebilirim, ne de sizi ondan men edebilirim”** diyor Peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem. **“Ben sadece emrolduğum şekilde hareket eden bir hazinedarım.”** Peygamber Efendimiz Sallallahu Aleyhi ve Sellem, hiçbir şey bırakmazdı elinde. İkinci güne birşey kalmaz, hepsini taksim eder verir.

## 10- *Qala RasuluLlah salla Llāhu 'alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallá Llāhu 'aleyhi ve-sellem buyuruyor:

العاملُ على الصدقةِ بالحقِّ: كالغازي في سبيلِ الله عزوجل حتى يرجع إلى بيته

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Adaletli bir şekilde iş yapan zekat memurunun sevap olarak durumu evine döneceği kadar Allāh ﷻ yolunda savaşan kimse gibidir, yani cihad eden kişi gibidir.”** Sadaka, zekat memurları vardı. Şimdi tabii öyle yok ama gene de bazı insanlara verilir onlar da o emaneti hak olan yerlere teslim eden var insanlar. Ama eskiden o zekat memurları vardı. Kalkıp da Peygamber Efendimiz'e, ondan sonra Halifeler şeye “Bu memlekete gideceksin. Bu zekat memuru olarak, zekatları toplayıp getireceksin” denirdi. O insan o yola çıktı mı, cihada çıkmış gibi sevap kazanır diyor Peygamber sallAllahu alaihi wa sallam.

## 11- *Qala RasuluLlah salla Llāhu 'alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallá Llāhu 'aleyhi ve-sellem buyuruyor:

الْمُتَعَدِّي فِي الصَّدَقَةِ كَمَا نَعِيهَا

# Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“Zekat işlerinde haksızlık yapan kişi onu vermeyen kişi gibidir.”** Yani o zekatı men eden kişi vermeyen kişi gibi sayılır, onun da günahına girmiş olur.

12- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallá Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

لا إِسْعَادَ فِي الْإِسْلَامِ وَلَا شِغَارَ فِي الْإِسْلَامِ وَلَا عَقْرَ فِي الْإِسْلَامِ وَلَا جَلَبَ فِي  
الْإِسْلَامِ وَلَا جَنْبَ وَمَنْ انْتَهَبَ فَلَيْسَ مِنَّا

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“İslam’da ağıt yakan, mezarın üzerinde kurban kesme, şigar, zekat, mallarını zekat memurundan ayağına götürme celep veya memurun olması için bütün zekatlarını bir yerde toplama cenep yoktur. Yağma yapan da bizden değildir.”** Tabi bu şeyler zekatlar için her şeyin usulü, edabı var. Onun için, bunlar bu, başta İslam’da ağıt yakma iyi değil, yahut mezar üzerinde kurban kesme o da olmaz. Onların usulü var her şey için.

13- *Qala RasuluLlah salla Llāhu ‘alayhi wa-sallam*

Peygamber Efendimiz şallá Llāhu ‘aleyhi ve-sellem buyuruyor:

لا جَلَبَ وَلَا جَنْبَ وَلَا شِغَارَ فِي الْإِسْلَامِ

Peygamber Efendimiz ﷺ buyuruyor ki, **“İslam’da zekat malları, zekat memurunun ayağına götürme yok,”** celep diyorlar onu. **“Veya memurun alması için bütün birbirine toplama, cenep ve şigar yoktur.”** Tabi onlar zaten şimdi kimse yaptığı yok onların. Onlar eski yapılan şeylerdir. Şimdi herkes zekatını veren, veriyor - vermeyen, Allāh ﷻ akıl fikir versin hepsini inşa’Allah.

*Sadaka ResuluLlah fi ma kal, aw kama kal.*

ResuluLlah söylediği sözde veya söylediği gibi doğruyu söylüyor.



# Mawlana Shaykh Muhammad Adil ar-Rabbani

## *Ihda':*

Ziyadeten ila şerefi' n-Nebi, sallaLahu `aleyhi ve sellem ve 'Alihi ve esahabihi l-kiram, ve ila ervahi ceme'e'i el Enbiya'i ve l-Mürselin ve Hudema'i şera'ihim ve ila ervahi al E'immeti el erba'a, ve ila ervahi Meşayihina fi t-Tarikati n-Nakşibendiyyati l-Aliyya, hassatan İmamı t-Tarikati ve Gavsü l-Halikah Khwaja Bahauddin Muhammed el-Uveysiyi l-Buhari, Seyyidina Abdul Khaliq el Gucduvani, Mevlana Şeyh Şerafuddin el Dağistani, Mevlana Şeyh Abdulla el Faiz el Dağistani, Mevlana Şeyh Muhammed Nazım Adil el Hakkani ve sai'ri Sadatina ve s-Siddiqiyun, ve man nehnu fi hadratihim ve civarihim. Cümlemizin geçmişleri ruhları için. Şehit şühedalar ruhlar için. Dünya ahiret saadet için. Li-Llahi Ta'ala, El-Fatiha.

[(*Tercüme*) Peygamber Efendimizin şerefine, salat ve selam O'na, âline ve ashabına, bütün peygamberlerin ve resullerinin ve şeriatlarına hizmet edenlerin ruhlarına, dört imamın ruhlarına. Ve En Seçkin Nakşibendi tarikatının Meşayihimizin, özellikle Gavs-ı Halikâ (Yaratılışın Yardımcısı) Tarikatının İmamı, Havaca Behaeddin Muhammed el-Uveysiyi el-Buhari, Seyyidina Abdülhalik el-Gucduvani, Mevlana Şeyh Şerafeddin el-Dağistani, Mevlana Şeyh Abdulla el-Fa'iz el-Dağistani, Mevlana Şeyh Muhammed Nazım Adil el-Hakkani ve diğer efendilerimizin ve Siddikilerin ruhlarına. Ve onların huzurunda ve yakınında olduğumuz. Cümlemizin geçmişleri ruhları için. Şehit şühedalar ruhlar için. Dünya ahiret saadet için. Yüce Allah'a, El Fatiha.]

Mawlana Sheikh Muhammad Adil ar-Rabbani  
05 Mayıs 2026 / 18 Zilkade 1447  
Beylerbeyi Dergâhı, İstanbul